

YLEISSOPIMUS OIKEUSPAIKKASOPIMUKSISTA

Tämän yleissopimuksen sopimusvaltiot, jotka

haluavat edistää kansainvälistä kauppaa ja investointeja lisäämällä oikeudellista yhteistyötä,

uskovat, että tällaista yhteistyötä voidaan lisätä tuomioistuinten toimivaltaa ja ulkomaisten tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevilla yhdenmukaisilla säännöillä,

uskovat, että tällaisen yhteistyön lisääminen edellyttää erityisesti kansainvälistä sääntelyä, joka tuo varmuutta ja varmistaa yksinomaisten oikeuspaikkasopimusten vaikuttavuuden liiketoimien osapuolten välillä ja sääntelee tällaisiin sopimuksiin perustuvissa oikeudenkäynneissä annettujen tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa,

ovat päättäneet tehdä yleissopimuksen ja sopineet seuraavista määräyksistä:

I LUKU – SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla Soveltamisala

1. Tätä yleissopimusta sovelletaan kansainvälisissä tapauksissa siviili- ja kauppaoikeudellisista asioista tehtyihin yksinomaisiin oikeuspaikkasopimuksiin.

2. Tapaus on kansainvälinen II luvussa tarkoitettussa merkityksessä, jos asianosaisten asuinpaikka ei ole samassa sopimusvaltiossa ja asianosaisten välinen suhde ja kaikki muut riidan kannalta merkitykselliset seikat liittyvät ainoastaan tuohon valtioon riippumatta siitä, missä valittu tuomioistuin sijaitsee.

3. Tapaus on kansainvälinen III luvussa tarkoitettussa merkityksessä, kun tunnustamista tai täytäntöönpanoa haetaan ulkomaiselle tuomiolle.

2 artikla Soveltamisalan ulkopuolelle suljetut asiat

1. Tätä yleissopimusta ei sovelleta sellaisiin yksinomaisiin oikeuspaikkasopimuksiin,

a) joissa on sopimuspuolena luonnollinen henkilö, joka toimii ensisijaisesti henkilökohtaisten, perheensä tai kotitaloutensa tarpeiden perusteella (kuluttaja);

b) jotka liittyvät työsuhdetta koskeviin sopimuksiin, työehtosopimukset mukaan luettuina.

2. Tätä yleissopimusta ei sovelleta seuraaviin asioihin:

a) luonnollisten henkilöiden oikeudellinen asema, oikeuskelpoisuus ja oikeustoimikelpoisuus;

b) elatusvelvoitteet;

c) muut perheoikeudelliset asiat, aviovarallisuussuhteet ja muut avioliitosta tai vastaavanlaisesta suhteesta johtuvat oikeudet tai velvollisuudet;

d) perintö ja testamentit;

e) maksukyvyttömyys, akordi ja niihin rinnastettavat asiat;

f) matkustajien ja tavarankuljetus;

g) meren saastuminen, merioikeudellisia vaateita koskevan vastuun rajoittaminen, yhteinen haveri, hätähinaus ja meripelastus;

h) kilpailunrajoituksia (taloudellista kilpailua) koskevat asiat;

i) vastuu ydinvahingoista;

j) luonnollisten henkilöiden nostamat tai heidän puolestaan nostetut henkilövahinkoja koskevat kanteet;

k) aineellista omaisuutta koskevat vahingonkorvauskanteet, jotka johtuvat sopimukseen perustumattomasta vastuusta;

l) esineoikeus kiinteään omaisuuteen tai kiinteään omaisuuden vuokrasopimus;

m) oikeushenkilöiden pätevyys, mitättömyys ja purkaminen sekä niiden päättävien elinten päätösten pätevyys;

n) muiden immateriaalioikeuksien kuin tekijänoikeuksien ja niiden lähioikeuksien pätevyys;

o) muiden immateriaalioikeuksien kuin tekijänoikeuksien ja niiden lähioikeuksien loukkaaminen, paitsi jos on nostettu tai olisi voitu nostaa kanne tällaisiin oikeuksiin liittyvän asianosaisten välisen sopimuksen rikkomisen perusteella;

p) julkiseen rekisteriin tehtyjen merkintöjen pätevyys.

3. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa määrätään, oikeudenkäyntiä ei suljeta tämän yleissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle, jos 2 kohdan mukaan soveltamisalan ulkopuolelle suljettu asia tulee esiin ainoastaan esikysymyksenä eikä oikeudenkäynnin kohteena. Erityisesti oikeudenkäynti ei jää yleissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle pelkästään sen perusteella, että soveltamisalan ulkopuolelle 2 kohdan mukaan suljettu asia tulee esiin vastineessa, jollei kyseinen asia ole oikeudenkäynnin kohteena.

4. Tätä yleissopimusta ei sovelleta välimiesmenettelyyn ja vastaavanlaisiin menettelyihin.

5. Oikeudenkäyntiä ei suljeta tämän yleissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle pelkästään sen perusteella, että valtio, hallitus, valtion laitos tai valtiota edustava henkilö on siinä asianosaisena.

6. Mikään tämän yleissopimuksen määräys ei vaikuta erioikeuksiin ja vapauksiin, jotka kohdistuvat valtioihin tai kansainvälisiin järjestöihin tai niiden omaisuuteen.

3 artikla Yksinomaiset oikeuspaikkasopimukset

Tässä yleissopimuksessa

a) 'yksinomaisella oikeuspaikkasopimuksella' tarkoitetaan kahden tai useamman asianosaisen välillä tehtyä sopimusta, joka täyttää c alakohdan vaatimukset ja jossa nimetään yhden sopimusvaltion tuomioistuimet tai yhden sopimusvaltion yksi tai useampi yksilöity tuomioistuin ratkaisemaan tietystä oikeussuhteesta syntyneitä taikka mahdollisesti syntyviä riitoja sulkien pois kaikkien muiden tuomioistuinten toimivalta;

b) oikeuspaikkasopimusta, jossa nimetään yhden sopimusvaltion tuomioistuimet tai yhden sopimusvaltion yksi tai useampi yksilöity tuomioistuin, pidetään yksinomaisena, jolleivät asianosaiset ole nimenomaisesti sopineet toisin;

c) yksinomaisen oikeuspaikkasopimuksen on oltava nimenomaisesti tehty tai todistettavissa

i) kirjallisesti; tai

ii) millä tahansa muulla tiedonvälityskäytännöllä, jonka kautta tiedot ovat saatavilla siten, että niitä voidaan myöhemmin tarkastella;

d) yksinomaista oikeuspaikkasopimusta, joka muodostaa sopimuksen osan, käsitellään itsenäisenä, pääsopimuksen muista ehdoista riippumattomana sopimuksena. Yksinomaisen oikeuspaikkasopimuksen pätevyyttä ei voida riitauttaa pelkästään sillä perusteella, ettei pääsopimus ole pätevä.

4 artikla Muut määritelmät

1. 'Tuomiolla' tarkoitetaan tässä yleissopimuksessa jokaista sopimusvaltion tuomioistuimen pääasiantarkaisua riippumatta siitä, kutsutaanko sitä tuomioksi, päätökseksi, täytäntöönpanomääräykseksi vai joksikin muuksi, samoin kuin oikeudenkäyntikuluja koskevaa tuomioistuimen (tai sen virkamiehen) päätöstä edellyttäen, että ratkaisu liittyy pääasiantarkaisuun, joka voidaan tunnustaa tai panna täytäntöön tämän yleissopimuksen nojalla. Väliaikainen turvaamistoimi ei ole tuomio.

2. Tätä yleissopimusta sovellettaessa yksiköllä tai henkilöllä, joka ei ole luonnollinen henkilö, katsotaan olevan asuinpaikka valtiossa,

a) jossa sillä on sääntömääräinen kotipaikka;

b) jonka lain mukaisesti se on perustettu tai muodostettu;

c) jossa sillä on keskushallinto; tai

d) jossa sillä on pääasiallinen toimipaikka.

II LUKU – TOIMIVALTA

5 artikla Valitun tuomioistuimen toimivalta

1. Yksinomaisessa oikeuspaikkasopimuksessa nimetyllä sopimusvaltion tuomioistuimella tai tuomioistuimilla on toimivalta ratkaista riita, johon oikeuspaikkasopimusta sovelletaan, jollei oikeuspaikkasopimus ole mitätön kyseisen valtion lain mukaan.

2. Tuomioistuin, jolla on 1 kohdan nojalla toimivalta, ei saa kieltäytyä käyttämästä toimivaltaa sillä perusteella, että riita olisi ratkaistava toisen valtion tuomioistuimessa.

3. Edelliset kohdat eivät vaikuta sääntöihin, jotka koskevat

a) kanteen kohteeseen tai arvoon liittyvää toimivaltaa;

b) sopimusvaltion sisäistä tuomioistuinten toimivaltajakoa. Jos asian siirtäminen on valitun tuomioistuimen harkintavallassa, asianosaisten tekemä valinta on kuitenkin otettava asianmukaisella tavalla huomioon.

6 artikla Valitsematta jääneen tuomioistuimen velvollisuudet

Muun kuin valitun sopimusvaltion tuomioistuimen on lykättävä asian käsittelyä tai jätettävä se tutkimatta, jos asiaan sovelletaan yksinomaista oikeuspaikkasopimusta, paitsi tapauksissa, joissa

a) oikeuspaikkasopimus on valitun tuomioistuimen valtion lain mukaan mitätön;

b) asianosaiselta puuttui kelpoisuus tehdä oikeuspaikkasopimus sen valtion lain mukaan, jonka tuomioistuimessa kanne on nostettu;

c) oikeuspaikkasopimuksen toteuttaminen johtaisi ilmeiseen epäoikeudenmukaisuuteen tai olisi selkeästi vastoin sen valtion oikeusjärjestyksen perusteita, jonka tuomioistuimessa kanne on nostettu;

d) oikeuspaikkasopimusta ei voida kohtuudella täyttää poikkeuksellisista syistä, joihin asianosaiset eivät voi vaikuttaa; tai

e) valittu tuomioistuin on päättänyt olla käsittelemättä asiaa.

7 artikla Väliaikaiset turvaamistoimet

Tätä yleissopimusta ei sovelleta väliaikaisiin turvaamistoihin. Tässä yleissopimuksessa ei edellytetä, että sopimusvaltion tuomioistuimen on myönnettävä tai hylättävä väliaikaisia turvaamistoimia tai päätettävä niiden soveltaminen, eikä kiellä sopimusvaltion tuomioistuinta myöntämästä, hylkäämästä tai päättämästä niitä; yleissopimus ei myöskään vaikuta siihen, onko asianosaisella oikeus pyytää tai olisiko tuomioistuimen myönnettävä tai hylättävä tällaisia toimenpiteitä tai päätettävä niiden soveltaminen.

III LUKU – TUNNUSTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

8 artikla Tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano

1. Yksinomisessa oikeuspaikkasopimuksessa nimetyn sopimusvaltion tuomioistuimen antama tuomio tunnustetaan ja pannaan täytäntöön muissa sopimusvaltioissa tämän luvun mukaisesti. Tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä ainoastaan tässä yleissopimuksessa määrätyillä perusteilla.

2. Tuomioistuimen pääasiassa antamaa tuomiota ei saa tutkia uudelleen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asian tutkimista siltä osin kuin se on tarpeen tämän luvun määräysten soveltamiseksi. Tosiseikkoja koskevat päätelmät, joita tuomion antanut tuomioistuin käyttää toimivaltansa perusteena, sitovat pyynnön vastaanottanutta tuomioistuinta, jollei annettu tuomio ollut yksipuolinen.

3. Tuomio tunnustetaan ainoastaan, jos se on lainvoimainen tuomiovaltiossa, ja pannaan täytäntöön ainoastaan, jos se on täytäntöönpanokelpoinen tuomiovaltiossa.

4. Tunnustamista tai täytäntöönpanoa voidaan lykätä tai siitä voidaan kieltäytyä, jos tuomio on uudelleen tutkittavana tuomiovaltiossa tai jos varsinaisen muutoksenhaun määräaika ei ole päättynyt. Kieltäytyminen ei estä esittämästä tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa koskevaa hakemusta myöhemmin.

5. Tätä artiklaa sovelletaan myös sopimusvaltion tuomioistuimen antamaan tuomioon, joka perustuu asian siirtämiseen kyseisessä sopimusvaltiossa valitusta tuomioistuimesta 5 artiklan 3 kohdan mukaisissa, sallituissa tapauksissa. Jos asian siirtäminen toiseen tuomioistuimeen oli valitun tuomioistuimen harkintavallassa, voidaan tuomion tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kuitenkin kieltäytyä sen kohdistuessa asianosaiseen, joka kohtuullisessa ajassa vastusti siirtoa tuomiovaltiossa.

9 artikla Tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytyminen

Tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä, jos

a) oikeuspaikkasopimus oli mitätön valitun tuomioistuimen valtion lain mukaan, jollei valittu tuomioistuin ole todennut oikeuspaikkasopimusta päteväksi;

b) asianosaiselta puuttui kelpoisuus tehdä oikeuspaikkasopimus sen valtion lain mukaan, jossa tunnustamista tai täytäntöönpanoa pyydetään;

c) haastehakemus tai vastaava asiakirja, joka sisältää kanteen keskeiset osat,

i) jätettiin antamatta vastaajalle tiedoksi riittävän ajoissa ja sillä tavoin, että hän olisi voinut ryhtyä vastaamaan asiassa, jollei vastaaja ole osallistunut oikeuskäsittelyyn ja vastannut kanteeseen riitauttamatta tiedoksiantoa tuomion antaneessa tuomioistuimessa, ja edellyttäen, että tiedoksiannon riitauttaminen oli sallittua tuomiovaltion lain mukaan; tai

ii) annettiin vastaajalle tiedoksi pyynnön vastaanottaneessa valtiossa tavalla, joka on vastoin pyynnön vastaanottaneessa valtiossa asiakirjojen tiedoksiantoon sovellettavia peruseriaatteita;

d) tuomio on saatu menettelyseikkoihin liittyvin petollisin keinoin;

e) tunnustaminen tai täytäntöönpano olisi selvästi vastoin pyynnön vastaanottaneen valtion oikeusjärjestyksen perusteita mukaan lukien tilanteet, joissa tuomioon johtanut

oikeudenkäynti oli vastoin kyseisen valtion soveltamia oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin peruseriaatteita;

f) tuomio on ristiriidassa pyynnön vastaanottaneessa valtiossa samojen asianosaisten välisessä riidassa annetun tuomion kanssa; tai

g) tuomio on ristiriidassa aikaisemman tuomion kanssa, joka on annettu toisessa valtiossa samojen asianosaisten välillä samassa asiassa edellyttäen, että aikaisempi tuomio täyttää tunnustamisen edellytykset pyynnön vastaanottaneessa valtiossa.

10 artikla Esikysymykset

1. Jos asia, joka on 2 artiklan 2 kohdan tai 21 artiklan nojalla suljettu soveltamisalan ulkopuolelle, on tullut esiin esikysymyksenä, esikysymystä koskevaa ratkaisua ei tunnusteta eikä panna täytäntöön tämän yleissopimuksen nojalla.

2. Tuomion tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä, jos ja siltä osin kuin tuomio perustui ratkaisuun asiassa, joka on 2 artiklan 2 kohdan nojalla suljettu yleissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

3. Jos kyseessä on muuta immateriaalioikeuksiin kuuluvaa oikeutta kuin tekijänoikeuksia tai niiden lähioikeuksia koskeva ratkaisu, voidaan tuomion tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kuitenkin kieltäytyä tai sitä voidaan lykätä edellä olevan kohdan nojalla ainoastaan, kun

a) kyseinen ratkaisu on ristiriidassa valtiossa, jonka lain mukaisesti immateriaalioikeus syntyi, annetun tuomion tai asiassa toimivaltaisen viranomaisen tekemän päätöksen kanssa; tai

b) kyseisessä valtiossa on vireillä immateriaalioikeuden pätevyyttä koskeva oikeudenkäynti.

4. Tuomion tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä, jos ja siltä osin kuin tuomio perustui ratkaisuun asiassa, joka on suljettu yleissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle selityksen nojalla, jonka pyynnön vastaanottanut valtio on antanut 21 artiklan mukaisesti.

11 artikla Vahingonkorvaukset

1. Tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta voidaan kieltäytyä, jos ja siltä osin kuin tuomiossa määrätään maksettavaksi vahingonkorvausta mukaan luettuina varoittava tai rankaiseva vahingonkorvaus, jolla ei korvata asianosaiselle todellista menetystä tai vahinkoa.

2. Tuomioistuimen, jolle pyyntö on osoitettu, on otettava huomioon, kattaako tuomion antaneen tuomioistuimen määräämä vahingonkorvaus oikeudenkäyntiin liittyviä kuluja ja kustannuksia ja miltä osin vahingonkorvaus niitä kattaa.

12 artikla Tuomioistuimessa tehdyt sovinnot (transactions judiciaires)

Tuomioistuimessa tehty sovinto (*transaction judiciaire*), jonka yksinomaisessa oikeuspaikkasopimuksessa nimetty sopimusvaltion tuomioistuin on hyväksynyt tai joka on tehty kyseisessä tuomioistuimessa oikeudenkäynnin aikana ja on täytäntöönpanokelpoinen

tuomiovaltiossa samalla tavoin kuin tuomio, pannaan tämän yleissopimuksen mukaisesti täytäntöön samalla tavoin kuin tuomio.

13 artikla Toimitettavat asiakirjat

1. Tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa hakevan asianosaisen on toimitettava seuraavat asiakirjat:

a) tuomion täydellinen ja oikeaksi todistettu jäljennös;

b) yksinomainen oikeuspaikkasopimus, sen oikeaksi todistettu jäljennös tai muu todiste sen olemassaolosta;

c) jos on annettu yksipuolinen tuomio, alkuperäinen asiakirja tai oikeaksi todistettu jäljennös asiakirjasta, jossa vahvistetaan, että haastehakemus tai muu vastaava asiakirja on annettu tiedoksi poisjääneelle asianosaiselle;

d) asiakirjat, jotka ovat tarpeen sen osoittamiseksi, että tuomio on lainvoimainen, tai tarvittaessa, että se on täytäntöönpanokelpoinen tuomiovaltiossa;

e) edellä 12 artiklassa tarkoitettussa tapauksessa tuomiovaltion tuomioistuimen antama todistus, jonka mukaan tuomioistuimessa tehty sovinto tai osa siitä on täytäntöönpanokelpoinen tuomiovaltiossa samalla tavoin kuin tuomio.

2. Jos tuomion ehdot ovat sellaiset, ettei pyynnön vastaanottanut tuomioistuin voi tarkistaa, onko tämän luvun edellytyksiä noudatettu, tuomioistuin voi vaatia tarpeelliseksi katsomansa asiakirjat.

3. Tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa koskevaan hakemukseen voidaan liittää tuomiovaltion tuomioistuimen (tai sen virkamiehen) antama asiakirja kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevän Haagin konferenssin suosittamassa ja julkaisemassa muodossa.

4. Jos tässä artiklassa tarkoitetut asiakirjat on laadittu muulla kuin pyynnön vastaanottaneen valtion virallisella kielellä, niihin on liitettävä oikeaksi todistettu käännös viralliselle kielelle, jollei pyynnön vastaanottaneen valtion laissa toisin säädetä.

14 artikla Täytäntöönpanomenettely

Tuomion tunnustamista, täytäntöönpanokelpoiseksi julistamista tai täytäntöönpanotavaksi kirjaamista ja tuomion täytäntöönpanoa koskevaan menettelyyn sovelletaan pyynnön vastaanottaneen valtion lakia, jollei tässä yleissopimuksessa toisin määrätä. Pyyntöön vastaanottaneen tuomioistuimen on toimittava viivytyksettä.

15 artikla Erotettavuus

Tuomion erotettavissa olevan osan tunnustaminen tai täytäntöönpano on hyväksyttävä, jos haetaan kyseisen osan tunnustamista tai täytäntöönpanoa tai jos ainoastaan osa tuomiosta voidaan tämän yleissopimuksen mukaisesti tunnustaa tai panna täytäntöön.

IV LUKU – YLEISET MÄÄRÄYKSET

16 artikla Siirtymäsäännökset

1. Tätä yleissopimusta sovelletaan yksinomaisiin oikeuspaikkasopimuksiin, jotka tehdään sen jälkeen kun se on tullut voimaan sen valtion osalta, jonka tuomioistuin on valittu.
2. Tätä yleissopimusta ei sovelleta oikeudenkäynteihin, jotka on pantu vireille ennen kuin se on tullut voimaan sen valtion osalta, jonka tuomioistuimessa kanne on nostettu.

17 artikla Vakuutus- ja jälleenvakuutus

1. Vakuutus- tai jälleenvakuutus sopimukseen liittyviä oikeudenkäyntejä ei suljeta tämän yleissopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle sillä perusteella, että vakuutus- tai jälleenvakuutus sopimus koskee asiaa, johon yleissopimusta ei sovelleta.
2. Vakuutus- tai jälleenvakuutus sopimusta koskevaan vastuuseen liittyvän tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa ei saa rajoittaa eikä siitä saa kieltäytyä sillä perusteella, että kyseisen sopimuksen mukaiseen vastuuseen sisältyy vastuu korvata vakuutetun tai jälleenvakuutetun vahinko,
 - a) joka liittyy asiaan, joka ei kuulu tämän yleissopimuksen soveltamisalaan; tai
 - b) jossa on määrätty vahingonkorvaus, johon saatetaan soveltaa 11 artiklaa.

18 artikla Ei laillistamista

Kaikki tämän yleissopimuksen mukaisesti välitetyt tai toimitetut asiakirjat on vapautettava laillistamisesta tai muusta vastaavasta muodollisuudesta, myös Apostille-todistuksesta.

19 artikla Toimivallan rajoittamista koskevat selitykset

Valtio voi antaa selityksen, jonka mukaan sen tuomioistuimet voivat kieltäytyä ratkaisemasta riitoja, joihin sovelletaan yksinomaista oikeuspaikkasopimusta, jos kyseisen valtion ja asianosaisten tai riidan välillä ei ole muuta liityntää kuin valitun tuomioistuimen sijainti.

20 artikla Tuomion tunnustamisen ja täytäntöönpanon rajoittamista koskevat selitykset

Valtio voi antaa selityksen, jonka mukaan sen tuomioistuimet voivat kieltäytyä tunnustamasta tai panemasta täytäntöön toisen sopimusvaltion antaman tuomion, jos asianosaisten asuinpaikka oli pyynnön vastaanottaneessa valtiossa ja asianosaisten välisellä oikeussuhteella ja kaikilla muilla riidan kannalta merkityksellisillä seikoilla kuin valitun tuomioistuimen sijainnilla oli liityntä ainoastaan pyynnön vastaanottaneeseen valtioon.

21 artikla Tiettyjä oikeudenaloja koskevat selitykset

1. Jos valtiolla on vahvat perusteet olla soveltamatta tätä yleissopimusta tiettyyn oikeudenalaan, se voi antaa selityksen, jonka mukaan se ei sovelle yleissopimusta kyseiseen alaan. Selityksen antava valtio varmistaa, ettei selitys ole tarpeettoman laaja ja että soveltamisalan ulkopuolelle suljettu oikeudenala määritellään selvästi ja täsmällisesti.

2. Yleissopimusta ei sovelleta kyseiseen alaan

a) selityksen antaneessa sopimusvaltiossa;

b) muissa sopimusvaltioissa, jos yksinomaisessa oikeuspaikkasopimuksessa nimetään selityksen antaneen valtion tuomioistuimet tai sen yksi tai useampi yksilöity tuomioistuin.

22 artikla Muita kuin yksinomaisia oikeuspaikkasopimuksia koskevat vastavuoroiset selitykset

1. Sopimusvaltio voi antaa selityksen, jonka mukaan sen tuomioistuimet tunnustavat ja panevat täytäntöön muiden sopimusvaltioiden sellaisten tuomioistuinten tuomiot, jotka on nimetty kahden tai useamman asianosaisten välillä tehdyssä oikeuspaikkasopimuksessa, joka täyttää 3 artiklan c kohdan vaatimukset ja jossa nimetään yhden tai useamman sopimusvaltion tuomioistuin tai tuomioistuimet ratkaisemaan tietystä oikeussuhteesta syntyneitä taikka mahdollisesti syntyviä riitoja (muu kuin yksinomainen oikeuspaikkasopimus).

2. Kun tällaisen selityksen antaneessa sopimusvaltiossa annetun tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa pyydetään toisessa sopimusvaltiossa, joka on myös antanut tällaisen selityksen, tuomio on tunnustettava ja pantava täytäntöön tämän yleissopimuksen mukaisesti, jos

a) tuomion antanut tuomioistuin nimettiin muussa kuin yksinomaisessa oikeuspaikkasopimuksessa;

b) mikään muu tuomioistuin, jossa oikeudenkäynti voitaisiin panna vireille muun kuin yksinomaisen oikeuspaikkasopimuksen mukaisesti, ei ole antanut tuomiota eikä samojen asianosaisten välillä ole vireillä oikeudenkäyntiä samassa asiassa missään sanotunlaisessa tuomioistuimessa; ja

c) tuomion antanut tuomioistuin on tuomioistuin, jossa kanne on ensin nostettu.

23 artikla Yhdenmukainen tulkinta

Tätä yleissopimusta tulkittaessa on otettava huomioon sen kansainvälinen luonne sekä pyrkimys yhdenmukaisuuteen sen soveltamisessa.

24 artikla Yleissopimuksen soveltamisen arviointi

Kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevän Haagin konferenssin pääsihteerin sopii säännöllisin väliajoin järjestelyistä, joilla

a) arvioidaan tämän yleissopimuksen ja siihen perustuvien mahdollisten selitysten soveltamista; ja

b) harkitaan tämän yleissopimuksen mahdollisten muutosten suotavuutta.

25 artikla Epäyhtenäiset oikeusjärjestelmät

1. Kun sopimusvaltiossa on voimassa kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä sen eri alueilla tämän yleissopimuksen alaan kuuluvassa asiassa,

a) viittauksia valtion lakiin tai menettelyihin pidetään soveltuviissa tapauksissa viittauksina asianomaisen alueen voimassa olevaan lakiin tai menettelyihin;

b) viittauksia asuinpaikkaan jossakin valtiossa pidetään soveltuviissa tapauksissa viittauksina asuinpaikkaan asianomaisella alueella;

c) viittauksia valtion tuomioistuimeen tai tuomioistuihin pidetään soveltuviissa tapauksissa viittauksina asianomaiseen alueen tuomioistuimeen tai tuomioistuihin;

d) viittauksia johonkin valtioon olevaan liityntään pidetään soveltuviissa tapauksissa viittauksina asianomaiseen alueeseen olevaan liityntään.

2. Edellisestä kohdasta poiketen sopimusvaltio, jossa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä, joita sovelletaan sen eri alueilla, ei ole velvollinen soveltamaan tätä yleissopimusta tilanteisiin, jotka koskevat ainoastaan tällaisia erilaisia alueita.

3. Sopimusvaltio, jossa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä, joita sovelletaan sen eri alueilla, ei ole velvollinen tunnustamaan tai panemaan täytäntöön toisessa sopimusvaltiossa annettua tuomiota ainoastaan sen perusteella, että tuomio on tunnustettu tai pantu täytäntöön tämän yleissopimuksen mukaisen saman sopimusvaltion toisella alueella.

4. Tätä artiklaa ei sovelleta alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestöön.

26 artikla Suhde muihin kansainvälisiin asiakirjoihin

1. Tätä yleissopimusta tulkitaan mahdollisimman pitkälle niin, että se sopii yhteen voimassa olevien sopimusvaltioita koskevien sopimusten kanssa riippumatta siitä, onko ne tehty ennen tätä yleissopimusta vai sen jälkeen.

2. Tämä yleissopimus ei vaikuta tapaan, jolla yleissopimuksen sopimusvaltio soveltaa jotakin sopimusta riippumatta siitä, onko se tehty ennen tätä yleissopimusta vai sen jälkeen, tapauksissa, joissa yhdelläkään asianosaisista ei ole asuinpaikkaa sellaisessa yleissopimuksen sopimusvaltiossa, joka ei ole kyseisen sopimuksen osapuoli.

3. Tämä yleissopimus ei vaikuta tapaan, jolla yleissopimuksen sopimusvaltio soveltaa jotakin sopimusta, joka oli tehty kyseisen valtion osalta ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa, jos tämän yleissopimuksen soveltaminen olisi ristiriidassa velvoitteiden kanssa, joita kyseisellä yleissopimuksen sopimusvaltiolla on muuta valtiota kuin sopimusvaltiota kohtaan. Tätä kohtaa sovelletaan myös sopimukseen, joilla tarkistetaan tai korvataan sopimus, joka on tehty ennen tämän yleissopimuksen voimaantuloa kyseisen valtion osalta, paitsi siltä osin kuin tarkistaminen tai korvaaminen aiheuttaa uusia ristiriitaisuuksia tämän yleissopimuksen kanssa.

4. Tämä yleissopimus ei vaikuta tapaan, jolla yleissopimuksen sopimusvaltio soveltaa jotakin sopimusta riippumatta siitä, onko se tehty ennen tätä yleissopimusta vai sen jälkeen, jos haetaan sellaisen sopimusvaltion tuomioistuimen antaman tuomion tunnustamista tai täytäntöönpanoa, joka on myös kyseisen sopimuksen osapuoli. Tuomiota ei kuitenkaan saa tunnustaa tai panna täytäntöön rajoitetummin kuin tässä yleissopimuksessa määrätään.

5. Tämä yleissopimus ei vaikuta tuomioistuimen toimivaltaa tai tuomioiden tunnustamista tai täytäntöönpanoa tiettyjen oikeudenalojen osalta sääntelevän sopimuksen soveltamiseen sopimusvaltion toimesta, vaikka se olisi tehty tämän yleissopimuksen jälkeen ja kyseiset valtiot ovat kaikki tämän yleissopimuksen sopimusvaltioita. Tätä kohtaa sovelletaan ainoastaan jos sopimusvaltio on antanut tämän kohdan mukaisen sopimusta koskevan selityksen. Tällaisen selityksen tapauksessa muut sopimusvaltiot eivät ole velvollisia soveltamaan tätä yleissopimusta tuohon yksilöityyn oikeudenalaan siltä osin kuin ristiriitaa esiintyy, jos yksinomaisessa oikeuspaikkasopimuksessa nimetään selityksen antaneen sopimusvaltion tuomioistuimet tai yksi tai useampi yksilöity tuomioistuin.

6. Tämä yleissopimus ei rajoita tämän yleissopimuksen sopimuspuolena olevan alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön sääntöjen soveltamista riippumatta siitä, hyväksytäänkö ne ennen tätä yleissopimusta vai sen jälkeen,

a) kun yhdenkään asianosaisen asuinpaikka ei ole sopimusvaltiossa, joka ei ole kyseisen alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön jäsenvaltio;

b) alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön jäsenvaltioiden välillä toteutettavan tuomioiden tunnustamisen ja täytäntöönpanon osalta.

V LUKU – LOPPUMÄÄRÄYKSET

27 artikla Allekirjoittaminen, ratifiointi, hyväksyminen tai liittyminen

1. Tämä yleissopimus on avoinna allekirjoittamista varten kaikille valtioille.
2. Tämä yleissopimus edellyttää allekirjoittajavaltioiden ratifioimista tai hyväksymistä.
3. Tämä yleissopimus on avoinna liittymistä varten kaikille valtioille.
4. Ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymisasikirjat on talletettava yleissopimuksen tallettajana toimivan Alankomaiden kuningaskunnan ulkoasiainministeriön huostaan.

28 artikla Epäyhtenäisiä oikeusjärjestelmiä koskevat selitykset

1. Jos jossakin valtiossa on voimassa kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä sen eri alueilla tämän yleissopimuksen alaan kuuluvilla oikeudenaloilla, se voi allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään tämän yleissopimuksen tai liittyessään siihen antaa selityksen, jonka mukaan tätä yleissopimusta sovelletaan kaikkiin sen alueisiin tai ainoastaan yhteen tai useampaan niistä, ja se voi muuttaa tätä selitystä antamalla uuden selityksen milloin tahansa.

2. Selitys on toimitettava tallettajalle, ja siinä on mainittava nimenomaisesti alueet, joihin yleissopimusta sovelletaan.
3. Jos valtio ei anna selitystä tämän artiklan nojalla, tätä yleissopimusta sovelletaan kyseisen valtion kaikkiin alueisiin.
4. Tätä artiklaa ei sovelleta alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestöön.

29 artikla Alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt

1. Myös itsenäisten valtioiden perustama alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö, jolla on toimivaltaa joillakin tai kaikilla tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla oikeudenaloilla, voi allekirjoittaa tai hyväksyä tämän yleissopimuksen tai liittyä siihen. Alueellisella taloudellisen yhdentymisen järjestöllä on tällöin sopimusvaltion oikeudet ja velvollisuudet siltä osin kuin sillä on toimivaltaa tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla oikeudenaloilla.
2. Alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön on tämän yleissopimuksen allekirjoittaessaan tai hyväksyessään taikka siihen liittyessään ilmoitettava tallettajalle kirjallisesti niistä tämän yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvista oikeudenaloista, joilla kyseisen organisaation jäsenvaltiot ovat siirtäneet sille toimivallan. Järjestö ilmoittaa tallettajalle viipymättä, jos toimivalta muuttuu tämän kohdan mukaisesti annetussa viimeisimmässä ilmoituksessa mainitusta.
3. Alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettamaa asiakirjaa ei oteta lukuun tämän yleissopimuksen voimaantulon määrittämiseksi, jollei alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestö anna 30 artiklan mukaista selitystä, etteivät sen jäsenvaltiot ole tämän yleissopimuksen sopimuspuolia.
4. Tämän yleissopimuksen viittauksia sopimusvaltioon tai valtioon sovelletaan soveltuviissa tapauksissa myös alueelliseen taloudellisen yhdentymisen järjestöön, joka on sen sopimuspuoli.

30 artikla Alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön liittyminen ilman sen jäsenvaltioita

1. Alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestö voi allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään yleissopimuksen tai siihen liittyessään antaa selityksen, jonka mukaan sillä on toimivalta kaikilla yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla oikeudenaloilla ja sen jäsenvaltiot eivät tule tämän yleissopimuksen sopimuspuoliksi, vaan tulevat sidotuiksi siihen järjestön allekirjoittamisen, hyväksymisen tai liittymisen kautta.
2. Jos alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö antaa selityksen 1 kohdan mukaisesti, tämän yleissopimuksen viittauksia sopimusvaltioon tai valtioon pidetään soveltuviissa tapauksissa viittauksina myös järjestön jäsenvaltioihin.

31 artikla Voimaantulo

1. Tämä yleissopimus tulee voimaan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun kolme kuukautta on kulunut toisen 27 artiklassa tarkoitetun ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymisasiakirjan tallettamisesta.

2. Tämän jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan

a) kunkin valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön osalta, joka ratifioi tai hyväksyy sen tai liittyy siihen myöhemmin, kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun kolme kuukautta on kulunut kyseisen valtion ratifioimis-, hyväksymis- tai liittymisasiakirjan tallettamisesta;

b) sellaisen alueen osalta, jota yleissopimus koskee 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti, kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun kolme kuukautta on kulunut kyseisessä artiklassa tarkoitetun selityksen tiedoksiantamisesta.

32 artikla Selitykset

1. Edellä 19, 20, 21, 22 ja 26 artiklassa tarkoitetut selitykset voidaan antaa yleissopimuksen allekirjoittamisen, hyväksymisen tai ratifioinnin tai siihen liittymisen yhteydessä tai milloin tahansa sen jälkeen, ja niitä voidaan muuttaa tai ne voidaan peruuttaa milloin tahansa.

2. Selityksistä sekä niiden muutoksista ja peruutuksista on ilmoitettava tallettajalle.

3. Allekirjoittamisen, ratifioinnin, hyväksymisen tai liittymisen yhteydessä annettu selitys tulee voimaan päivänä, jona tämä yleissopimus tulee voimaan asianomaisen valtion osalta.

4. Myöhemmin tehty selitys sekä sen muutos tai peruutus tulee voimaan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun kolme kuukautta on kulunut päivästä, jona tallettaja vastaanottaa ilmoituksen.

5. Edellä 19, 20, 21 ja 26 artiklan mukaista selitystä ei sovelleta ennen sen voimaantuloa tehtyihin oikeuspaikkasopimuksiin.

33 artikla Irtisanoutuminen

1. Tästä yleissopimuksesta irtisanoudutaan tallettajalla annattavalla kirjallisella ilmoituksella. Irtisanoutuminen voidaan rajoittaa koskemaan vain tiettyjä tämä yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia epäyhtenäisen oikeusjärjestelmän alueita.

2. Irtisanoutuminen tulee voimaan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun kaksitoista kuukautta on kulunut siitä, kun tallettaja on vastaanottanut ilmoituksen. Jos ilmoituksessa mainitaan tätä pidempi irtisanomisaika, irtisanoutuminen tulee voimaan tämän pidemmän ajanjakson kuluttua siitä, kun tallettaja on vastaanottanut ilmoituksen.

34 artikla Tallettajan ilmoitukset

Tallettajan on ilmoitettava kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevän Haagin konferenssin jäsenille sekä kaikille muille valtioille ja alueellisille taloudellisen yhdentymisen järjestöille,

jotka ovat 27, 29 ja 30 artiklan mukaisesti allekirjoittaneet, ratifioineet tai hyväksyneet yleissopimuksen taikka liittyneet siihen,

a) edellä 27, 29 ja 30 artiklassa tarkoitetuista allekirjoittamisista, ratifioinneista, hyväksymisistä ja liittymisistä;

b) päivämäärästä, jona tämä yleissopimus tulee voimaan 31 artiklan mukaisesti;

c) edellä 19, 20, 21, 22, 26, 28, 29 ja 30 artiklassa tarkoitetuista ilmoituksista, selityksistä, muutoksista ja peruutuksista;

d) 33 artiklassa tarkoitetuista irtisanomisista.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet, siihen asianmukaisesti valtuutettuina, ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen.

Tehty Haagissa 30 päivänä kesäkuuta 2005 englannin ja ranskan kielellä, molempien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset, yhtenä kappaleena, joka talletetaan Alankomaiden kuningaskunnan hallituksen arkistoon ja josta oikeaksi todistettu jäljennös toimitetaan diplomaattista tietä kaikille valtioille, jotka olivat kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevän Haagin konferenssin jäseniä sen 20. istuntoa pidettäessä, sekä mainittuun istuntoon osallistuneille valtioille.